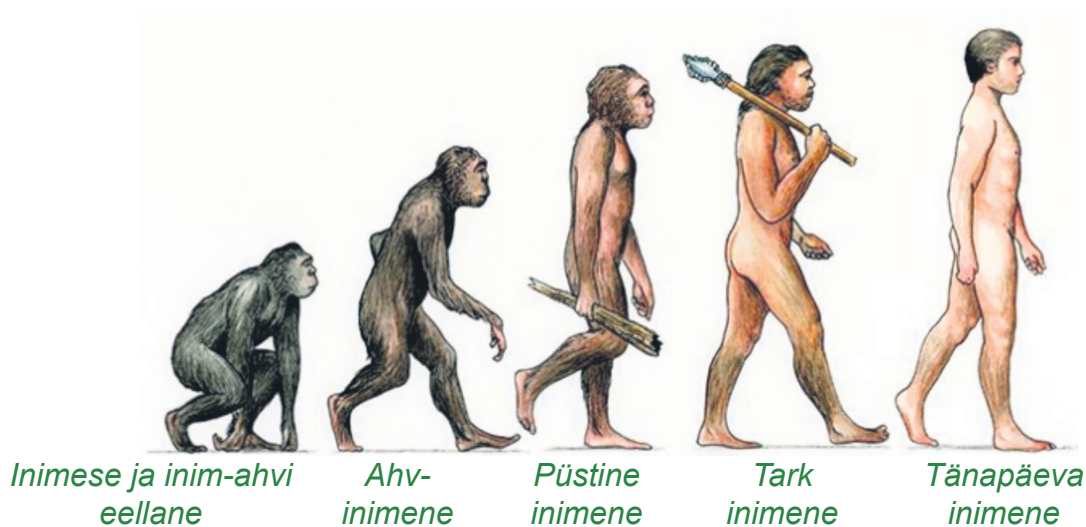

5.25. INIMESE PÕLVNEMINE III

INIMESE ARENG

Teadlased on kindlaks teinud, et inimestel ja inim-ahvidel on ühised eellased. Need eellased sarnanesid rohkem inim-ahvidega kui tänapäeva inimestega.

Meie areng tänapäeva inimeseks võttis aega miljoneid aastaid.

Meie areng inimese eellasest inimeseks

Inimese ja ahvi eellased liikusid neljal jäsemel.

Nende keha oli kükorus ja kaetud tihedate karvadega.

Arenemise käigus muutus **ahv-inimese** keha-asend püstisemaks.

Nad hakkasid käima tagumistel jalgadel.

Esimesed jäsemed jäid vabaks.

Nii said nad hakata käes hoidma töö-riistu.

Esimesed töö-riistad olid kivid.

Ahv-inimesed suhtlesid omavahel häälightsuste abil nagu loomad ikka. Nad ei osanud veel rääkida.

Inimese pea-aju muutus suuremaks.

Pea-aju suurusel oleneb olendi õppimis- ja mõtlemis-võime.

Nüüd hakkas inimene rohkem töö-riistu valmistama ja neid kasutama.

Püstine inimene tegi oma tööriistad luust ja kivist.

Nende abil muutis ta enda elu lihtsamaks.

Inimesed õppisid tegema tuld ja seda kasutama.

Kalal ja jahil käies hakkas inimestel arenema kõne.

Enam nad ei häälightsenud, vaid hakkasid üksteisega rääkima.

Püstisest inimesest arenes **tark inimene**.

Targad inimesed tegid ja kasutasid tuld ning tööriistu.

Nad hakkasid üksteisega kõnelema.

Targast inimesest arenes **tänapäeva inimene**.

Tänapäeva inimesed räägivad üksteisega,

õpivad ametit ja oskavad tööd teha.

Ülesanne 1

1. Loe laused.

2. Järjesta inimese arengut kirjeldavad laused.

..... Õppisid tegema tuld. Arenes kõnelemise oskus.

..... Liikuisid neljal jalal. Keha oli küürus ja karvane.

..... Hakkasid käima tagumistel jalgadel.

Ei osanud rääkida.

Ülesanne 2

1. Loe laused.
2. Vali lausesse sobiv sõna.
3. Tõmba sobimatu sõna maha.

- 1) Inimene on arenenud *ahvist / ahvi-taolisest* olendist.
- 2) Tänapäeva inimese areng võttis aega *sadu / miljoneid* aastaid.
- 3) Meie esimesed eellased kõndisid *kahel / neljal* jalal.
- 4) Ahv-inimese esimesed tööriistad olid *haamrid / kivid*.
- 5) Püstised inimesed suhtlesid *kõne / häälotsuste* abil.
Nad õppisid *tegema / tooma / kasutama* tuld.
- 6) Tänapäeva inimene on rohkem sarnane *ahv-inimesega / püstise inimesega*.

Pea meeles!

Inimene on arenenud ahvi-sarnasest eellasest.
Inimese areng on aega võtnud miljoneid aastaid.
Inimesel on võrreldes looma-liikidega püstine asend,
mõtlemis-võime ja oskus kõneleda.